

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูของข้าราชการครู
ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ
สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง เป็นรายชื่อ ประสพการณ์ 21 ปีขึ้นไป

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจสังคมของชุมชน	3.58	0.70	มาก
2. มีการดำเนินการทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมเพื่อ ความเจริญก้าวหน้าของชุมชน ชาติบ้านเมือง	3.57	0.88	มาก
3. ร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบันอย่างแท้จริง	3.85	0.55	มาก
4. ร่วมมือกันดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในรูป แบบและวิธีการต่าง ๆ ให้กับเยาวชน ประชาชนตามสภาพ ปัญหาและความต้องการของสังคม	3.89	0.67	มาก
5. เป็นผู้นำ ผู้ร่วมงานในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ใน ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำและ สิ่งแวดล้อม	3.86	0.64	มาก
6. ปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนตามความรู้ความ สามารถหรือความถนัดอย่างมีประสิทธิภาพ	3.88	0.77	มาก
7. มุ่งมั่นพัฒนางานทางการศึกษาเพื่อชุมชนอย่างเป็นระบบและ เป็นนิสัย	3.77	0.59	มาก
8. ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาแก่ชุมชนใน ด้านต่าง ๆ	3.64	0.88	มาก
9. ร่วมกิจกรรมในงานของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองและวัฒนธรรม ประเพณี	3.72	0.69	มาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10. มีความสนใจเพื่อรับทราบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวอันอาจ เป็นอันตรายต่อชุมชน ชาติบ้านเมือง	3.81	0.59	มาก
โดยรวม	3.89	0.70	มาก

จากตารางที่ 29 พบว่า ประสพการณ์ 21 ปีขึ้นไปมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครู ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 4 ร่วมมือกันดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ให้กับเยาวชน ประชาชนตามสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ($\bar{X} = 3.89$) ข้อ 6 ปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนตามความรู้ความสามารถหรือความถนัดอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.88$) และข้อ 5 เป็นผู้นำผู้ร่วมงานในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในด้านเศรษฐกิจพอเพียง ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.86$)

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู โดยรวมและรายด้านจำแนกตามขนาดโรงเรียน

	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			โดยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ
การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ												
1. มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู	4.01	0.65	มาก	3.94	0.60	มาก	4.10	0.81	มาก	4.00	0.66	มาก
2. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครู โดยสมบูรณ์ด้วยหลักกรรม และหลักวิชาชีพครู	3.91	0.99	มาก	3.97	0.66	มาก	3.79	0.69	มาก	3.82	0.60	มาก
3. พัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และ การดำเนินชีวิตให้สัมพันธ์กับเป็นปวงชนบุคคลของสังคม	4.00	0.55	มาก	3.89	0.70	มาก	3.88	0.95	มาก	3.93	0.88	มาก
4. เป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและ พัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติ บ้านเมือง	3.87	0.65	มาก	3.95	0.49	มาก	3.92	0.88	มาก	3.80	0.90	มาก
โดยรวม	3.99	0.66	มาก	3.95	0.80	มาก	4.02	0.59	มาก	3.86	0.77	มาก

จากตารางที่ 30 พบว่า ระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ($\bar{X} = 4.00$) ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรมศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม ($\bar{X} = 3.93$) และด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.82$)

จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดเล็กพบว่า ระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ($\bar{X} = 4.01$) ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม ($\bar{X} = 4.00$) และด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.91$)

ขนาดกลาง พบว่า ระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือด้าน ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู ($\bar{X} = 3.97$) ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษาเศรษฐกิจสังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง ($\bar{X} = 3.95$) ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ($\bar{X} = 3.94$)

ขนาดใหญ่ พบว่า ระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ($\bar{X} = 4.10$) ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติ

บ้านเมือง ($\bar{X} = 3.92$) และด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปวงชนบุคลของสังคม ($\bar{X} = 3.88$)

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู เป็นรายด้าน โรงเรียนขนาดเล็ก

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู	4.01	0.65	มาก
2. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครู โดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชา วิชาชีพครู	3.91	0.99	มาก
3. พัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปวงชน บุคลของสังคม	4.00	0.55	มาก
4. เป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง	3.87	0.65	มาก
โดยรวม	3.99	0.66	มาก

จากตารางที่ 31 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู
ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ($\bar{X} = 4.01$) ด้าน
พัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทาง คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู
ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็น
ปวงชนบุคลของสังคม ($\bar{X} = 4.00$) และด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรม
และหลักวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.91$)

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นรายชื่อ โรงเรียนขนาดเล็ก

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. รัก ศรัทธา รักษาไว้ซึ่งเกียรติคุณเกียรติศักดิ์และหน้าที่ของครู	4.20	0.84	มาก
2. มุ่งมั่นประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู	3.97	0.50	มาก
3. ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจให้ถ่องแท้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ เกี่ยวกับข้าราชการครูและทิศทางการพัฒนาการศึกษาของรัฐบาล	4.35	0.49	มาก
4. ศึกษาเรียนรู้ เข้าใจในศิษย์มีเมตตากรุณา รับฟังความคิดเห็น อุทิศเวลาให้ศิษย์ ไม่ละทิ้งการสอน	4.31	0.90	มาก
5. มีการติดตามแก้ไขปัญหาพัฒนาการเรียนรู้และความประพฤติ ของศิษย์ทุกคน	3.78	0.58	มาก
6. ประพฤติและปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพด้วยการยกย่อง ให้เกียรติ เคารพศักดิ์ศรี สิทธิ หน้าที่ ช่วยเหลือเกื้อกูลอยู่เสมอ	4.00	0.77	มาก
7. สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.38	0.69	มาก
8. แสวงหาความรู้ด้านวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้เรียนและ พัฒนาชุมชน สังคม	4.07	0.93	มาก
9. มีความตระหนักในบทบาทและคุณค่าของความเป็นครูของ แผ่นดิน ติดตามใคร่ครวญปัญหาและแก้ปัญหาของชุมชน	3.17	0.69	ปานกลาง
10. มีแนวทางพัฒนาเยาวชน ประชาชน ชุมชนและชาติบ้านเมือง เสนอแนะชี้ทางที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและการ พัฒนา	3.11	0.95	ปานกลาง
โดยรวม	4.01	0.65	มาก

จากตารางที่ 32 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตาม
 คู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครู ด้านมีอุดมการณ์และ
 จิตวิญญาณของความเป็นครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 7
 สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเพื่อนร่วมวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.38$) ข้อ 3 ศึกษาหา
 ความรู้ความเข้าใจให้่องแท้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวกับข้าราชการครูและทิศทางการ
 พัฒนาการศึกษารัฐบาล ($\bar{X} = 4.35$) และข้อ 4 ศึกษาเรียนรู้เข้าใจในศิษย์มีเมตตากรุณา
 รับฟังความคิดเห็น อุทิศเวลาให้ศิษย์ ไม่ละทิ้งการสอน ($\bar{X} = 4.31$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ
 คือ ข้อ 9 มีความตระหนักในบทบาทและคุณค่าของความเป็นครูของแผ่นดิน ติดตามใคร่ครวญ
 ปัญหาและแก้ปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 3.17$) และข้อ 10 มีแนวทางพัฒนาเยาวชน ประชาชน
 ชุมชนและชาติบ้านเมืองเสนอแนะ ชี้ทางที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและการพัฒนา
 ($\bar{X} = 3.11$)

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการ
ด้านตั้งใจปฏิบัติงานหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู
เป็นรายชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. อบรมบ่มนิสัยและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมศีลธรรมของ นักเรียน	4.13	0.48	มาก
2. จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศักยภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถ สังคม คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมและจิตใจอย่าง สมบูรณ์	4.12	0.64	มาก
3. จัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียนโดยการปรับเปลี่ยนวิธี การสอนด้านที่บกพร่องอย่างเหมาะสม	3.87	0.75	มาก
4. จัดกิจกรรมที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนาความสามารถ ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	3.94	0.47	มาก
5. จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสม และ เต็มศักยภาพ ตามลำดับขั้นการพัฒนา	3.98	0.69	มาก
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหา ความรู้และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	4.00	0.55	มาก
7. ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ เพื่อตอบสนองความ ถนัด ความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.03	0.82	มาก
8. เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาและกิจกรรมของนักเรียนเพื่อ แก้ไขปัญหาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.88	0.67	มาก
9. ยึดมั่น ประพฤติปฏิบัติตามพันธกิจ นโยบาย กฎ ระเบียบของ สถานศึกษา	3.96	0.75	มาก
10. ร่วมปฏิบัติงานในกิจการของสถานศึกษา สร้างสรรค์เกียรติคุณ ชื่อเสียงความเจริญก้าวหน้าในสถานศึกษา	4.04	0.70	มาก
โดยรวม	3.91	0.99	มาก

จากตารางที่ 33 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครู ด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 1 อบรมบ่มนิสัยและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 4.13$) ข้อ 2 จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีศักยภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถ สังคม คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมและจิตใจอย่างสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.12$) และ ข้อ 10 ร่วมปฏิบัติงานในกิจการของสถานศึกษา สร้างสรรค์เกียรติคุณชื่อเสียงความเจริญก้าวหน้าในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.04$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ทางวิชาการและ
ทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และ
ดำเนินชีวิตให้สมกับการเป็นปูชนียบุคคลของสังคมและหลักวิชาชีพครู เป็นรายชื่อ
โรงเรียนขนาดเล็ก

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. มีอุดมการณ์ของชีวิต มุ่งหวังความเจริญก้าวหน้าในชีวิต พัฒนา ความรู้ความสามารถในทางวิชาการ	4.01	0.58	มาก
2. พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ประพฤติปฏิบัติตามศีลธรรม ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาอย่างเคร่งครัด	3.94	0.74	มาก
3. มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อ สังคมหมั่นบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือเกื้อกูลสังคม	4.00	0.69	มาก
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเคารพ น่านับถือด้วย เป็นผู้ทรงคุณความรู้ ความสามารถและคุณธรรม	3.88	0.50	มาก
5. ศรัทธา ยึดมั่นในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.23	0.95	มาก
6. ปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นด้วยวิถีทางประชาธิปไตย ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของบ้านเมือง กติกา ของสังคม	4.03	0.70	มาก
7. ใฝ่ใจในการรักษาสุขภาพกายสุขภาพจิตของตนเองและ ครอบครัว ประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดความสงบสุข	3.94	0.77	มาก
8. มีการช่วยเหลือ พัฒนาผู้ร่วมงานเป็นผลทำให้งานของโรงเรียน บรรลุเป้าหมาย	3.84	0.62	มาก
9. การปฏิบัติงานเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ โดยยึดประ โยชน์ส่วน รวมเป็นหลัก	3.93	0.56	มาก

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10.มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่มนำมาปรับปรุงพัฒนางาน	3.81	0.60	มาก
โดยรวม	4.00	0.55	มาก

จากตารางที่ 34 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดี ผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครู ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตให้สมกับการเป็นปูชนียบุคคลของสังคมและหลักวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ข้อ 5 ศรัทธา ยึดมั่นในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\bar{X} = 4.23$) ข้อ 6 ปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นด้วยวิถีทางประชาธิปไตยประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมายระเบียบของบ้านเมือง กติกาของสังคม ($\bar{X} = 4.03$) และข้อ 1 มีอุดมการณ์ของชีวิต มุ่งหวังความเจริญก้าวหน้าในชีวิต พัฒนาความรู้ความสามารถในทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.01$)

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูของข้าราชการ
ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ
สังคมของชุมชน ชาดิบ้านเมือง เป็นรายชื่อ โรงเรียนขนาดเล็ก

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจสังคมของชุมชน	3.64	0.59	มาก
2. มีการดำเนินการทางการศึกษาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อความ เจริญก้าวหน้าของชุมชน ชาดิบ้านเมือง	3.72	0.67	มาก
3.ร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะพัฒนาหลักสูตรกระบวนการ เรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตเศรษฐกิจ สังคม ปัจจุบันอย่างแท้จริง	3.80	0.81	มาก
4.ร่วมมือกันดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในรูปแบบ และวิธีการต่าง ๆ ให้กับเยาวชน ประชาชนตามสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม	3.66	0.59	มาก
5.เป็นผู้นำ ผู้ร่วมงานในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในด้าน เศรษฐกิจพอเพียง ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม	3.71	0.58	มาก
6.ปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนตามความรู้ความ สามารถหรือความถนัดอย่างมีประสิทธิภาพ	3.85	0.94	มาก
7.มุ่งมั่นพัฒนางานทางการศึกษาเพื่อชุมชนอย่างเป็นระบบและ เป็นนิสัย	3.79	0.81	มาก
8.ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาแก่ชุมชนใน ด้านต่าง ๆ	4.00	0.56	มาก
9.ร่วมกิจกรรมในงานของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองและวัฒนธรรม ประเพณี	4.21	0.54	มาก

ตารางที่ 35 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10. มีความสนใจเพื่อรับทราบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวอันอาจ เป็นอันตรายต่อชุมชน ชาดิบ้านเมือง	4.17	0.88	มาก
โดยรวม	3.87	0.65	มาก

จากตารางที่ 35 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู
ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการ
แก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุก ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 9 ร่วมกิจกรรมในงานของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
การปกครองและวัฒนธรรม ประเพณี ($\bar{X} = 4.21$) ข้อ 10 มีความสนใจเพื่อรับทราบเหตุการณ์
ความเคลื่อนไหวอันอาจเป็นอันตรายต่อชุมชน ชาดิบ้านเมือง ($\bar{X} = 4.17$) และข้อ 8 ให้ความรู้
ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ปัญหาแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
เป็นรายด้าน โรงเรียนขนาดกลาง

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู	3.94	0.60	มาก
2. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลัก วิชาชีพครู	3.97	0.66	มาก
3. พัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบ อย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็น ปวงชนนุกลของสังคม	3.89	0.70	มาก
4. เป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนา การศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง	3.95	0.49	มาก
โดยรวม	3.95	0.80	มาก

จากตารางที่ 36 พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู
ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย 3 ลำดับแรก คือข้อ 2 ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพ
ครู ($\bar{X} = 3.97$) ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ
สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง ($\bar{X} = 3.95$) ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู
($\bar{X} = 3.94$)

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นรายชื่อ โรงเรียนขนาดกลาง

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. รัก ศรัทธา รักษาไว้ซึ่งเกียรติคุณเกียรติศักดิ์และหน้าที่ของครู	4.23	0.67	มาก
2. มุ่งมั่นประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู	4.00	0.77	มาก
3. ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจให้ต้องแท้ในกฎหมาย กฎระเบียบที่ เกี่ยวกับข้าราชการครูและทิศทางการพัฒนาการศึกษาของรัฐบาล	4.49	0.55	มาก
4. ศึกษา เรียนรู้ เข้าใจในศิษย์มีเมตตากรุณา รับฟังความคิดเห็น อุทิศเวลาให้ศิษย์ ไม่ละทิ้งการสอน	4.29	0.84	มาก
5. มีการติดตามแก้ไขปัญหาพัฒนาการเรียนรู้และความประพฤติ ของศิษย์ทุกคน	3.86	0.64	มาก
6. ประพฤติและปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพด้วยการยกย่องให้เกียรติ เคารพศักดิ์ศรี สิทธิ หน้าที่ ช่วยเหลือเกื้อกูลอยู่เสมอ	3.96	0.81	มาก
7. สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.27	0.77	มาก
8. แสวงหาความรู้ด้านวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้เรียนและ พัฒนาชุมชน สังคม	4.14	0.48	มาก
9. มีความตระหนักในบทบาทและคุณค่าของความเป็นครูของ แผ่นดิน ติดตามใคร่ครวญปัญหาและแก้ปัญหาของชุมชน	3.37	0.58	ปานกลาง
10. มีแนวทางพัฒนาเยาวชน ประชาชน ชุมชนและชาติบ้านเมือง เสนอแนะ ชี้ทางที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและการ พัฒนา	3.20	0.86	ปานกลาง
โดยรวม	3.94	0.60	มาก

จากตารางที่ 37 พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตาม
 คู่มือครู ครูดี ผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู ด้านมีอุดมการณ์และ
 จิตวิญญาณของความเป็นครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือข้อ 3 ศึกษา
 หาความรู้ความเข้าใจให้อ่องแท้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวกับข้าราชการครูและทิศทาง
 การพัฒนาการศึกษาของรัฐบาล ($\bar{X} = 4.49$) ข้อ 4 ศึกษาเรียนรู้ เข้าใจในศิษย์มีเมตตากรุณา
 รับฟังความคิดเห็น อุทิศเวลาให้ศิษย์ ไม่ละทิ้งการสอน ($\bar{X} = 4.29$) และข้อ 7 สร้างความ
 สามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเพื่อนร่วมวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.27$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อคือ
 ข้อ 9 มีความตระหนักในบทบาทและคุณค่าของความเป็นครูของแผ่นดิน ติดตามใคร่ครวญ
 ปัญหาและแก้ปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 3.37$) และข้อ 10 มีแนวทางพัฒนาเยาวชน ประชาชน
 ชุมชนและชาติบ้านเมืองเสนอแนะ ชี้ทางที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการ แก้ปัญหาและการพัฒนา
 ($\bar{X} = 3.20$)

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติคนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านตั้งใจปฏิบัติงานหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู
เป็นรายชื่อ โรงเรียนขนาดกลาง

การปฏิบัติคนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากร มนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติคน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. อบรมบ่มนิสัยและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมของ นักเรียน	4.26	0.55	มาก
2. จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศักยภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมและจิตใจ อย่างสมบูรณ์	4.17	0.57	มาก
3. จัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียนโดยการปรับเปลี่ยน วิธีการสอนด้านที่บกพร่องอย่างเหมาะสม	3.69	0.63	มาก
4. จัดกิจกรรมที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนาความ สามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	3.95	0.64	มาก
5. จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสม และเต็มศักยภาพ ตามลำดับขั้นการพัฒนา	3.99	0.85	มาก
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียน ค้นหาความรู้และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	4.02	0.80	มาก
7. ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ เพื่อตอบสนอง ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.97	0.69	มาก
8. เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาและกิจกรรมของ นักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในชุมชน	3.97	0.55	มาก
9. ยึดมั่น ประพฤติปฏิบัติตามพันธกิจ นโยบาย กฎ ระเบียบของ สถานศึกษา	3.99	0.88	มาก

ตารางที่ 38 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10. ร่วมปฏิบัติงานในกิจการของสถานศึกษา สร้างสรรค์เกียรติคุณ ชื่อเสียงความเจริญก้าวหน้าในสถานศึกษา	4.08	0.53	มาก
โดยรวม	3.97	0.66	มาก

จากตารางที่ 38 พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู ด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 1 อบรมบ่มนิสัยและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 4.26$) ข้อ 2 จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีศักยภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถ สังคมคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมและจิตใจอย่างสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.17$) และ ข้อ 10 ร่วมปฏิบัติงานในกิจการของสถานศึกษา สร้างสรรค์เกียรติคุณ ชื่อเสียงความเจริญก้าวหน้าในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.08$)

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและ
ทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และ
ดำเนินชีวิตให้สมกับการเป็นปวงชนมุคคสของสังคมและหลักวิชาชีพครู เป็นรายชื่อ
โรงเรียนขนาดกลาง

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. มีอุดมการณ์ของชีวิต มุ่งหวังความเจริญก้าวหน้าในชีวิต พัฒนา ความรู้ความสามารถในทางวิชาการ	4.10	0.87	มาก
2. พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ประพฤติปฏิบัติตาม ศีลธรรม ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาอย่างเคร่งครัด	3.87	0.82	มาก
3. มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ ต่อสังคมหมั่นบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือเกื้อกูลสังคม	4.03	0.80	มาก
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเคารพ น่านับถือด้วย เป็นผู้ทรงคุณความรู้ ความสามารถและคุณธรรม	4.08	0.77	มาก
5. ศรัทธา ยึดมั่นในการปกครองประเทศตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.03	0.87	มาก
6. ปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นด้วยวิถีทางประชาธิปไตย ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของบ้านเมือง กติกา ของสังคม	4.07	0.99	มาก
7. ใฝ่ใจในการรักษาสุขภาพกายสุขภาพจิตของตนเองและ ครอบครัว ประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดความสงบสุข	3.87	0.64	มาก
8. มีการช่วยเหลือ พัฒนาผู้ร่วมงานเป็นผลทำให้งานของโรงเรียน บรรลุเป้าหมาย	3.79	0.53	มาก

ตารางที่ 39 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
9. การปฏิบัติงานเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก	3.86	0.61	มาก
10. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่มนำมาปรับปรุงพัฒนางาน	3.97	0.48	มาก
โดยรวม	3.89	0.70	มาก

จากตารางที่ 39 พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดี ผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตให้สมกับการเป็นปुरुณบุคคลของสังคมและหลักวิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 1 มีอุดมการณ์ของชีวิต มุ่งหวังความเจริญก้าวหน้าในชีวิตพัฒนาความรู้ความสามารถในทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.10$) ข้อ 4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเคารพ น่านับถือด้วยเป็นผู้ทรงคุณความรู้ ความสามารถและคุณธรรม ($\bar{X} = 4.08$) และ ข้อ 6 ปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นด้วยวิถีทางประชาธิปไตยประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของบ้านเมือง กติกาของสังคม ($\bar{X} = 4.07$)

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ
สังคมของชุมชน ชาดิบ้านเมือง เป็นรายข้อ โรงเรียนขนาดกลาง

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจสังคมของชุมชน	3.71	0.52	มาก
2. มีการดำเนินการทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมเพื่อความ เจริญก้าวหน้าของชุมชน ชาดิบ้านเมือง	3.80	0.94	มาก
3. ร่วมมือกันพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบันอย่างแท้จริง	3.91	0.66	มาก
4. ร่วมมือกันดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในรูป แบบและวิธีการต่าง ๆ ให้กับเยาวชน ประชาชนตามสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม	3.73	0.51	มาก
5. เป็นผู้นำ ผู้ร่วมงานในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ในด้านเศรษฐกิจพอเพียง ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำและ สิ่งแวดล้อม	3.80	0.70	มาก
6. ปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนตามความรู้ความ สามารถหรือความถนัดอย่างมีประสิทธิภาพ	3.71	0.67	มาก
7. มุ่งมั่นพัฒนางานทางการศึกษาเพื่อชุมชนอย่างเป็นระบบและ เป็นนิสัย	3.85	0.66	มาก
8. ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาแก่ชุมชนใน ด้านต่าง ๆ	4.09	0.77	มาก
9. ร่วมกิจกรรมในงานของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองและวัฒนธรรม ประเพณี	4.21	0.89	มาก

ตารางที่ 40 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10. มีความสนใจเพื่อรับทราบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวอันอาจ เป็นอันตรายต่อชุมชน ชาติบ้านเมือง	4.08	0.55	มาก
โดยรวม	3.95	0.49	มาก

จากตารางที่ 40 พบว่า โรงเรียนขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุก ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 9 ร่วมกิจกรรมในงานของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองและวัฒนธรรม ประเพณี ($\bar{X} = 4.21$) และ ข้อ 8 ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ปัญหาแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.09$) และข้อ 10 มีความสนใจเพื่อรับทราบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวอันอาจเป็นอันตรายต่อชุมชน ชาติบ้านเมือง ($\bar{X} = 4.08$)

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
เป็นรายด้าน โรงเรียนขนาดใหญ่

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู	4.10	0.81	มาก
2. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและ หลัก วิชาสี่พครู	3.79	0.69	มาก
3. พัฒนาดตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบ อย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็น ปูชนียบุคคลของสังคม	3.88	0.95	มาก
4. เป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนา การศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง	3.92	0.88	มาก
โดยรวม	4.02	0.59	มาก

จากตารางที่ 41 พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู
ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ($\bar{X} = 4.10$) ด้านเป็น
พลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติ
บ้านเมือง ($\bar{X} = 3.92$) และด้านพัฒนาดตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม
ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และ
การดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม ($\bar{X} = 3.88$)

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นรายชื่อ โรงเรียนขนาดใหญ่

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. รัก ศรัทธา รักษาไว้ซึ่งเกียรติคุณเกียรติศักดิ์และหน้าที่ของครู	4.11	0.86	มาก
2. มุ่งมั่นประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู	3.98	0.78	มาก
3. ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจให้ถ่องแท้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ เกี่ยวกับข้าราชการครูและทิศทางการพัฒนาการศึกษาของรัฐบาล	4.33	0.83	มาก
4. ศึกษา เรียนรู้ เข้าใจในศิษย์มีเมตตากรุณา รับฟังความคิดเห็น อุทิศเวลาให้ศิษย์ ไม่ละทิ้งการสอน	4.44	0.91	มาก
5. มีการติดตามแก้ไขปัญหาพัฒนาการเรียนรู้อะไรและความ ประพฤติของศิษย์ทุกคน	3.97	0.92	มาก
6. ประพฤติและปฏิบัติต่อผู้ร่วมวิชาชีพด้วยการยกย่อง ให้เกียรติ เคารพศักดิ์ศรี สิทธิ หน้าที่ ช่วยเหลือเกื้อกูลอยู่เสมอ	4.09	0.73	มาก
7. สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.32	0.90	มาก
8. แสวงหาความรู้ด้านวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้เรียนและ พัฒนาชุมชน สังคม	4.18	0.64	มาก
9. มีความตระหนักในบทบาทและคุณค่าของความเป็นครูของ แผ่นดิน ติดตามใคร่ครวญปัญหาและแก้ปัญหาของชุมชน	3.42	0.79	ปานกลาง
10. มีแนวทางพัฒนาเยาวชน ประชาชน ชุมชนและชาติบ้านเมือง เสนอแนะชี้ทางที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและ การพัฒนา	3.19	0.72	ปานกลาง
โดยรวม	4.10	0.81	มาก

จากตารางที่ 42 พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครู ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 4 ศึกษาเรียนรู้เข้าใจในศิษย์มีเมตตากรุณา รับฟังความคิดเห็น อุทิศเวลาให้ศิษย์ ไม่ละทิ้งการสอน ($\bar{X} = 4.44$) ข้อ 3 ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจให้ถ่องแท้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้าราชการครูและทิศทางการพัฒนาการศึกษาของรัฐบาล ($\bar{X} = 4.33$) และข้อ 7 สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเพื่อนร่วมวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.32$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อ 9 มีความตระหนักในบทบาทและคุณค่าของความเป็นครูของแผ่นดิน ติดตามใคร่ครวญปัญหาและแก้ปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 3.42$) และข้อ 10 มีแนวทางพัฒนาเยาวชน ประชาชน ชุมชนและชาติบ้านเมืองเสนอแนะ ชี้ทางที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและการพัฒนา ($\bar{X} = 3.19$)

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติคนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านตั้งใจปฏิบัติงานหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู
เป็นรายชื่อ โรงเรียนขนาดใหญ่

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. อบรมบ่มนิสัยและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมของ นักเรียน	4.19	0.70	มาก
2. จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศักยภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถ สังกม คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมและจิตใจ อย่างสมบูรณ์	4.14	0.96	มาก
3. จัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียน โดยการปรับเปลี่ยน วิธีการสอนด้านที่บกพร่องอย่างเหมาะสม	3.84	0.54	มาก
4. จัดกิจกรรมที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนาความ สามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	3.98	0.92	มาก
5. จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสม และ เต็มศักยภาพ ตามลำดับขั้นการพัฒนา	4.10	0.88	มาก
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียน ค้นหา ความรู้และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	4.13	0.79	มาก
7. ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนหลายรูปแบบ เพื่อตอบสนอง ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.99	0.57	มาก
8. เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาและกิจกรรมของนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมใน ชุมชน	3.86	0.82	มาก
9. ยึดมั่น ประพฤติปฏิบัติตามพันธกิจ นโยบาย กฎ ระเบียบของ สถานศึกษา	4.00	0.77	มาก

ตารางที่ 43 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10. ร่วมปฏิบัติงานในกิจการของสถานศึกษาสร้างสรรค์เกียรติ คุณ ชื่อเสียงความเจริญก้าวหน้าในสถานศึกษา	4.29	0.81	มาก
โดยรวม	4.00	0.69	มาก

จากตารางที่ 43 พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู
ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครู ด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์
ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ
ข้อ 10 ร่วมปฏิบัติงานในกิจการของสถานศึกษา สร้างสรรค์เกียรติคุณ ชื่อเสียงความเจริญ
ก้าวหน้าในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$) ข้อ 1 อบรมบ่มนิสัยและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
ศีลธรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$) และ ข้อ 2 จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีศักยภาพ
พัฒนาความรู้ ความสามารถ สังคม คุณธรรมจริยธรรม ศีลธรรมและจิตใจอย่างสมบูรณ์
($\bar{X} = 4.14$)

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ทางวิชาการและ
ทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และ
ดำเนินชีวิตให้สมกับการเป็นปวงชนบุคลของสังคมและหลักวิชาชีพครู เป็นรายชื่อ
โรงเรียนขนาดใหญ่

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. มีอุดมการณ์ของชีวิต มุ่งหวังความเจริญก้าวหน้าในชีวิต พัฒนา ความรู้ความสามารถในทางวิชาการ	4.12	0.59	มาก
2. พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ประพฤติปฏิบัติตามศีล ธรรม ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาอย่าง เกร็งครัด	3.97	0.68	มาก
3. มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อ สังคมหมั่นบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือเกื้อกูลสังคม	4.06	0.81	มาก
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเคารพ น่านับถือด้วย เป็นผู้ทรงคุณความรู้ ความสามารถและคุณธรรม	4.13	0.95	มาก
5. ศรัทธา ยึดมั่นในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.30	0.84	มาก
6. ปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นด้วยวิถีทางประชาธิปไตย ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของบ้านเมือง กติกา ของสังคม	4.24	0.52	มาก
7. ใฝ่ใจในการรักษาสุขภาพกายสุขภาพจิตของตนเองและครอบครัว ประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดความสงบสุข	4.20	0.85	มาก
8. มีการช่วยเหลือ พัฒนาผู้ร่วมงานเป็นผลทำให้งานของโรงเรียน บรรลุเป้าหมาย	4.05	0.54	มาก
9. การปฏิบัติงานเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ โดยยึดประ โยชน์ส่วน รวมเป็นหลัก	3.96	0.87	มาก

ตารางที่ 44 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่มนำมาปรับปรุงพัฒนางาน	3.93	0.62	มาก
โดยรวม	3.88	0.95	มาก

จากตารางที่ 44 พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครู ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับการเป็นปวงชนบุคลลของสังคมและหลักวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ข้อ 5 ศรีทธา ยึดมั่นในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\bar{X} = 4.30$) ข้อ 6 ปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นด้วยวิถีทางประชาธิปไตยประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของบ้านเมือง กติกาของสังคม ($\bar{X} = 4.24$) และข้อ 7 ใฝ่ใจในการรักษาสุขภาพกายสุขภาพจิตของตนเองและครอบครัว ประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดความสงบสุข ($\bar{X} = 4.20$)

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ
สังคมของชุมชนชาติด้านเมือง เป็นรายข้อ โรงเรียนขนาดใหญ่

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจสังคมของชุมชน	3.84	0.84	มาก
2. มีการดำเนินการทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมเพื่อ ความเจริญก้าวหน้าของชุมชน ชาติด้านเมือง	3.79	0.89	มาก
3. ร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะพัฒนาหลักสูตรกระบวน การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตเศรษฐกิจ สังคม ปัจจุบันอย่างแท้จริง	3.94	0.77	มาก
4. ร่วมมือกันดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทใน รูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ให้กับเยาวชน ประชาชนตามสภาพ ปัญหาและความต้องการของสังคม	3.76	0.60	มาก
5. เป็นผู้นำ ผู้ร่วมงานในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ใน ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำและ สิ่งแวดล้อม	3.94	0.54	มาก
6. ปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนตามความรู้ความ สามารถหรือความถนัดอย่างมีประสิทธิภาพ	3.90	0.50	มาก
7. มุ่งมั่นพัฒนางานทางการศึกษาเพื่อชุมชนอย่างเป็นระบบและ เป็นนิสัย	3.84	0.63	มาก
8. ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาแก่ชุมชนใน ด้านต่าง ๆ	3.95	0.84	มาก
9. ร่วมกิจกรรมในงานของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปก ครองและวัฒนธรรม ประเพณี	4.10	0.94	มาก

ตารางที่ 45 (ต่อ)

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ระดับปฏิบัติตน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10. มีความสนใจเพื่อรับทราบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวอันอาจ เป็นอันตรายต่อชุมชน ชาติบ้านเมือง	4.18	0.67	มาก
โดยรวม	3.92	0.88	มาก

จากตารางที่ 45 พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครู ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษาเศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือข้อ 10 มีความสนใจเพื่อรับทราบเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวอันอาจเป็นอันตรายต่อชุมชน ชาติบ้านเมือง ($\bar{X} = 4.18$) ข้อ 9 ร่วมกิจกรรมในงานของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองและวัฒนธรรมประเพณี ($\bar{X} = 4.10$) และข้อ 8 ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ปัญหาแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.95$)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตาม คู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพและตามขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติ t - test และ F - test ใช้ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05 ดังตารางที่ 46 - 62

ตารางที่ 46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู จำแนก ตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดี ผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ	ชาย (n = 154)		หญิง (n = 143)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู	4.02	0.68	4.07	0.89	1.65
2. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครู โดยสมบูรณ์ด้วย หลักธรรมและหลักวิชาชีพครู	3.89	0.87	3.76	0.69	1.03
3. พัฒนาดตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพ ครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการ ปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็น ปุชนิยบุคคลของสังคม	3.88	0.69	4.00	0.74	1.00
4. เป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหา และพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชน ชาติบ้านเมือง	3.76	0.70	3.82	0.69	1.49
โดยรวม	3.88	0.64	3.89	0.82	1.53

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 46 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูที่เป็นเพศชายกับ เพศหญิง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 47 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	10.348	3.458	1.515
ภายในกลุ่ม	294	103.714	0.445	
รวม	296	114.062		

จากตารางที่ 47 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์
ต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์ 11-20 ปีและประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไปโดยรวมไม่แตกต่าง

ตารางที่ 48 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามประสบการณ์ ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	10.306	3.405	1.423
ภายในกลุ่ม	294	48.817	0.204	
รวม	296	59.123		

จากตารางที่ 48 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูที่มี
ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์ 11-20 ปีและประสบการณ์ 21 ปี ขึ้นไปด้านมี
อุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครูไม่แตกต่าง

ตารางที่ 49 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
 จำแนกตามประสบการณ์ด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครู โดยสมบูรณด้วยหลักธรรม
 และหลักวิชาชีพครู

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	12.226	2.313	1.578
ภายในกลุ่ม	294	77.154	0.265	
รวม	296	89.380		

จากตารางที่ 49 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์
 ต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์ 11-20 ปีและประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไปด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครู
 โดยสมบูรณด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครูไม่แตกต่าง

ตารางที่ 50 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามประสบการณ์ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรมจริยธรรม
ศีลธรรมทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีใน
การปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	8.234	1.547	6.193*
ภายในกลุ่ม	294	78.622	0.381	
รวม	296	86.856		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 50 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์
ต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์ 11-20 ปีและประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไปด้านพัฒนาตนเอง
ตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรมจริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติ
ตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของ
สังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบข้อแตกต่างจึงได้เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) ดังตารางที่ 51

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 51 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดี จำแนกตาม ประสบการณ์ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรมจริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม

ประสบการณ์	$\bar{X}$	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย		
		ต่ำกว่า 10 ปี	11-20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		3.86	3.84	3.89
ต่ำกว่า 10 ปี	3.86		0.02*	0.03*
11- 20 ปี	3.84			0.05*
21 ปีขึ้นไป	3.89			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 51 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทาง คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติตนด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทาง คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคมมากกว่าประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปีและประสบการณ์ 11-20 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 52 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
 จำแนกตามประสบการณ์ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและ
 พัฒนาการศึกษ เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติด้านเมือง

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	8.214	1.772	7.009*
ภายในกลุ่ม	294	72.306	0.428	
รวม	296	80.520		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 52 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์
 ต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์ 11-20 ปีและประสบการณ์ 21 ปี ขึ้น ไปด้านเป็นพลังสำคัญของ
 ชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษ เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติด้านเมืองแตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบข้อแตกต่างจึงได้เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังตารางที่ 53

ตารางที่ 53 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามประสบการณ์ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและ
พัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง

ประสบการณ์	$\bar{X}$	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย		
		ต่ำกว่า 10 ปี	11-20 ปี	21 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.72	3.85	3.89
ต่ำกว่า 10 ปี	3.72		0.13*	0.17*
11- 20 ปี	3.85			0.04*
21 ปีขึ้นไป	3.89			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 53 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของชาติของ
ข้าราชการครู ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ
สังคมของชุมชนชาติบ้านเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
ประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไปมีการปฏิบัติตนด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและ
พัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมืองมากกว่าประสบการณ์ 11-20 ปีและ
ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 54 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	7.222	1.415	7.696*
ภายในกลุ่ม	294	77.152	0.223	
รวม	296	84.374		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 54 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู ในโรงเรียน
ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
เมื่อพบข้อแตกต่างจึงได้เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังตารางที่ 55

ตารางที่ 55 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวม

ขนาดโรงเรียน		ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$	3.99	3.95	4.02
ขนาดเล็ก	3.99		0.04*	0.03*
ขนาดกลาง	3.95			0.07*
ขนาดใหญ่	4.02			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 55 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูใน โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติตนมากกว่า ขนาดเล็กและขนาดกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 56 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	12.246	2.317	1.804
ภายในกลุ่ม	294	78.157	0.223	
รวม	296	90.403		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 56 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูด้านมีอุดมการณ์และ
จิตวิญญาณของความเป็นครูใน โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ไม่แตกต่าง
เมื่อพบข้อแตกต่างจึงได้เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังตารางที่ 57

ตารางที่ 57 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรม
และหลักวิชาชีพครู

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	9.274	1.091	8.721*
ภายในกลุ่ม	294	82.263	0.354	
รวม	296	91.537		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 57 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูด้านตั้งใจปฏิบัติ
หน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและ
ขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบข้อแตกต่างจึงได้เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe') ดังตารางที่ 58

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 58 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรม
และหลักวิชาชีพครู

ขนาดโรงเรียน	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
$\bar{X}$	3.91	3.97	3.79
ขนาดเล็ก	3.91	0.06*	0.12*
ขนาดกลาง	3.97		0.18*
ขนาดใหญ่	3.79		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 58 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า
การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรม
และหลักวิชาชีพครูใน โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีการปฏิบัติตนด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครู โดย
สมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครูมากกว่าขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ตามลำดับ

ตารางที่ 59 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการ
 จำแนกตามขนาดโรงเรียนด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม
 ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีใน
 การปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปวงชนนียุคคผลของสังคม

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	8.283	1.761	8.234*
ภายในกลุ่ม	294	77.791	0.335	
รวม	296	86.074		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 59 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูด้านพัฒนาตนเอง
 ตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติ
 ตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการ ดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปวงชนนียุคคผลของ
 สังคมในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05

เมื่อพบข้อแตกต่างจึงได้เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') ดังตารางที่ 60

ตารางที่ 60 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม
ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
ในการปฏิบัติหน้าที่และการ ดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม

ขนาดโรงเรียน	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย			
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$	4.00	3.89	3.88
ขนาดเล็ก	4.00		0.11*	0.12*
ขนาดกลาง	3.89			0.01*
ขนาดใหญ่	3.88			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 60 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและ ทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคมในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีการปฏิบัติตนด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมทางวิชาการ และทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคมมากกว่าขนาดกลางและขนาดใหญ่ ตามลำดับ

ตารางที่ 61 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
จำแนกตามขนาดโรงเรียนด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและ
พัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	9.275	1.091	7.721*
ภายในกลุ่ม	294	82.236	0.322	
รวม	296	91.511		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 61 พบว่า การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูด้านเป็นพลัง
สำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติ
บ้านเมืองในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

เมื่อพบข้อแตกต่างจึงได้เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe') ดังตารางที่ 62

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 62 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู
 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและ
 พัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง

ขนาดโรงเรียน		ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	$\bar{X}$	3.87	3.95	3.92
ขนาดเล็ก	3.87		0.08*	0.15*
ขนาดกลาง	3.95			0.03*
ขนาดใหญ่	3.92			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 62 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า
 การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครูด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและ
 พัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมืองในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง
 และขนาดใหญ่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมี
 การปฏิบัติตน ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนการศึกษา เศรษฐกิจ
 สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง มากกว่าขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ตามลำดับ

4. ข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตาม คู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของชาติของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยเขียนเป็นความเรียง ดังตารางที่ 63

ตารางที่ 63 ความถี่ของข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของข้าราชการครู

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู	
1.1 ควรอุทิศเวลา ความรู้ความสามารถให้แก่ศิษย์ทุกคน	22
1.2 ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น	17
1.3 ควรรักเกียรติและศักดิ์ศรีของตัวเอง	11
2. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู	
2.1 ควรปฏิบัติหน้าที่โดยใช้หลักธรรมให้สมบูรณ์	31
2.2 ควรให้ความร่วมมือแก่คณะครูในโรงเรียนและชุมชน	29
2.3 ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยยึดหลักธรรมของศาสนาเป็นสำคัญ	14
3. พัฒนาคณะบุคคลชีวิตทั้งทางคุณธรรมจริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปวงชนบุคคลของสังคม	
3.1 ควรตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของครูให้สมกับเป็นปวงชนบุคคล	20
3.2 ควรให้ครูทุกคนได้รับการอบรม ทั้งด้านหลักธรรม	16
3.3 หมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ปรับตัวเข้าสู่สังคมโลกแต่คงไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม	8
4. เป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง	
4.1 ดูแลช่วยเหลือ แนะนำ นักเรียน ผู้ปกครองตามโอกาสสมควร	18
4.2 ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน	13
4.3 ควรระดมความคิดเพื่อวางแผนในการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง	9

จากตารางที่ 63 ข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ของข้าราชการครูพบว่า

ด้านมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ครูควรอุทิศเวลา ความรู้ความ
สามารถให้แก่ศิษย์ทุกคน ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นและควรรัก
เกียรติและศักดิ์ศรีของตัวเอง

ด้านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู ครูควร
ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้หลักธรรมให้สมบูรณ์ ควรให้ความร่วมมือแก่คณะครูในโรงเรียนและ
ชุมชนและควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยยึดหลักธรรมของศาสนาเป็นสำคัญ

ด้านพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรมจริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและ
ทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้
สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม ครูควรตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของครูให้สมกับเป็นปูชนียบุคคล
ควรให้ครูทุกคนได้รับการอบรม ทั้งด้านหลักธรรมและหมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่
เสมอปรับตัวเข้าสู่สังคมโลกแห่งไอซึ่งคุณธรรม จริยธรรม

ด้านเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ
สังคมของชุมชนชาติบ้านเมือง ครูควรดูแลช่วยเหลือ แนะนำ นักเรียน ผู้ปกครองตาม โอกาส
สมควรควรให้ครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนและควรระดมความคิดเพื่อวางแผนใน
การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง